

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzör
hirdetések alku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 30 kr.

Magasan lengjen a zászló!

Debreczen, okt. 14.

Megharsantak az egész országban a csatakiáltást. Küzdelemre készül a magyar nemzet.

Legszébb jogának gyakorlására hívta fel a királyi levél Magyarország választó kerületeit.

Minő szép jog — fogalmilag — a képviselők választhatásának a joga.

Azt jelenti ez a szó, hogy minden egyes embernek szabadsága van bele szólni hazája jövőjének sorsának intézésébe. Azt jelenti, hogy magától a nemzettől függ megszabása annak az irányának, a melyen kell haladnia a következő öt esztendő alatt a közügyek, a nagy nemzeti érdekek drága rakomány gályáinak. Azt jelenti, hogy a nép az Ur szavát akarata a döntő. Azt jelenti, hogy csak az ülhet székelt a nemzet törvényhozásának a házában, a kit eme hazafiúi erényeiért a **közbizalom** méltónak ítél.

Igenis, mind ez és még sok nagy és fenséges dolog benne van a képviselő választási jog — **fogalmában**.

De hogy az elmélet mennyire elmarad a gyakorlattól, hogy a való élet milyen egészen más képet tár elénk, mint a minőket eszményekért hevülő lelkünk szent álmaiban látunk, arra soha meggyőződés, soha megdöbbenés, soha bizonyosságot nem szolgáltatott az emberiség erkölcsi élete annál, amely magyar képviselő választásoknál felénk fordítja rut ábrázatát.

Borzasztó az az erkölcsi sülyedség, amelybe jutott ez a szegény, számalomra méltó magyar nép. A szívünk elfacsarodik s jogos harag keserű érzete szállja meg szívünket, ha elgondoljuk azt a sok aljas eszközt, a melyet a hatalom birtokában levő kormány az igazi nemzeti akarat szabad megnyilatkozásának útjába gördít.

Tiszta választást, olyat, a melybe a kormány valami bűn mérgét ne vegyitené, ma már képzelni is alig lehet Magyarországon. Hamis a lajstrom, mely a választókat szerbe-számba szedi, mert hamis az elv, a mely szerint azt megszerkesztik. A törvény megszabja a választói jogosultság külső és belső kelleit, de azért ezer — s ezer az olyan honpolgároknak a száma, a kik bár minden törvényes követelménynek teljesen megfelelnek, nem jutnak be a szavazók névsorába.

A bejutást megakadályozni sok

mindenféle eszköz áll a hatalom embe-
reinek a rendelkezésére. Nem igen szok-
tak a sok közül egyetlenegy sem hasz-
nálatlanul hagyni, de azért a legadá-
zabb pusztítást a választók soraiban
még is az a golyószóró végezi a minék
adóhátralék a neve.

Mintha bizony lehetne valaki Ma-
gyarországon adóhátralékos! Mintha
nem kihuznák a haldokló beteg feje alól
is a párrát, ha az adót kellő időben
be nem fizeti!

Ha nem is a méltányosság, hanem
csak a józan ész ridegtörvényei szerint
akarjuk a kormány eljárását mérlegelni,
akkor a törvény logikai folyománya a
következő elv volna:

„A ki folyó évi adóját a következő
év ápr. 14-ig be nem fizeti, az elveszti
választói jogosultságát, de egyszers-
mind adója is elenged-
tetek.”

És e helyett mit látunk a gyá-
korlatban: az, hogy a ki múlt évi
adóját a f. évi ápril 14-ig be nem fi-
zette, azt megfosztják választói
jogától, s ápril 15-én végrehajtás
útján megveszik rajta a hátralékos adót.

Hogy ez az eljárás sem a méltá-
nyossággal, sem a józan ész törvényei-
vel össze nem egyeztethető: azt fölös-
leges hővebben fejtegetnünk. Ha már a
választási jog adóctensushoz van kötve
s ha a kormánynak a hátralékos adó
behajtására van törvényes hatalma:
akkor a szavazati jogtól csak azokat
lehet megfosztani, a kiken törvényes
végrehajtás útján nem lehet a tör-
vényesen kirótt adót behajtani.

Azonban ez az eljárás, a melyre
alapítja a hatalom a maga irtó hábo-
ruját a választásra jogosítottak ellen,
legalább a törvényességnek a látszató-
val bír. De mennyi tömértelen olyan
fegyver is kerül elő a kormány arse-
néljából, a mely a törvényességgel hom-
lok egyenest ellentétben van.

Igy történik meg aztán az olyan
szinte hihetetlen dolog, hogy ebben a
mi szeretett városunkban, amely pedig
Magyarország második fővárosa, a mely
népesség, vagyon, intellectualis erő
szempontjából nézve is második városa
hazánknak, a három választókerületben
együtt véve nincs több választó
2997-nél!

De ha itt vége volna a hatalom
bérnyilkosai által folytatott garázdálko-
dásnak!

A java még ezután következik.
Megindul a hajsza a választók meg-
ejtése végett. A pressiónak, a megféle-

lítésnek szelidebb eszközei után követ-
kezik a lélekvásárlás.

Irtóztató a szegénység, a mely ha-
zánk népére sulyosul, sőt sok helyütt a
nyomorúság, az éhínség borzalmas fo-
káiig nehezedik.

A nemzetnek ezt az osztályát, az
anyagilag kimerült, az élet terhe alatt
roskadozó szegény embert tekintik a
kormánypárti jelöltek a legjobb válasz-
tóknak, mert ezeket — azt hiszik ké-
nyük kedvük szerint vehetik meg.

És fájdalommal vagyunk kénytele-
nek bevallani, hogy ebben a hitükben
sok vidéken ma már nem csalatkoznak.

A nép lelkében él ugyan a haza
eszményképe, szívében meg-megrezdül
egy-egy nemesebb hús pillanatokra
érzi erkölcsi sülyedségének megbélyegző
váltat: de a mának a nyomora any-
nytra fásulttá tette már szívét lelkét,
hogy a holnappal nem törődve, pár
kiesik a fejéből, s néhány rongyos péna
zért eladja lelkét a sátánnak és meg-
szavazni meggyőződése ellen.

Hogy az ilyen eszközökkel megej-
tett választás nem tekinthető a nemzeti
akarat önkényes és öntudatos megnyi-
latkozásának; hogy az ilyen fegyverek-
kel kivívott győzelmen nem nyugodhatik
Isten áldása, hogy az ilyen mödu elért
siker fáján nem teremhet éltető gyü-
mölcs: azt mindenki beláthatja, a kinek
ép szíve, tiszta lelke és józan esze
van!

Az a párt, a mely 1875 óta ma-
kacsul szorítja markába a hatalomgyep-
lő szárait, soha sem volt valami való-
gatos fegyvereinek a megválogatásában,
de olyan leplezetlen orozatlansággal még
sem üzte visszaéléseit, mint a hogy
most kezdi s minden jel szerint foly-
latni is szándékozik.

Országszerte folyik a lélekvásárlás
Bánffy rengeteg összeget harácsoló össze
s valóságos pestisként pusztít széles e
hazában.

Mindezekkel szemben nekünk nin-
csen egyebünk hazánk iránt való sze-
retetünknel elveink igazságába vetett
rendíthetetlen hitünknel, s az igaz-
ság diadala iránt táplált reménysé-
günknel!

De éppen azért, mert ilyen fényes
fegyverzet véd bennünket az ellenfél
mérgek nyilai ellen; éppen, mert elve-
ink ereje megszázaszorozza a saját erőn-
ket: félelem és aggodalom nélkül
nemcsak, hanem büszkén és bátran
megyünk az ütközetbe.

Szenvedhetünk itt-ott apróbb vere-séget, egyesek ki is dőlhetnek küzdő sorainkból; de a végső győzelem kétségtelenül a miénk, a mi elveink diadala lesz, s megkapjuk az egyetlen jutalmat, a mire vágyakozunk, a miért küzdünk, munkálkodunk: megérjük M a g y a r o r s z á g f ü g g e t l e n s é g é t.

Magasan lengjen tehát a zászló!
Grotius.

Kasics Podmaniczky ellen. A képviselőház feloszlata után sürgős büntető járás-bíróhoz Kasics Péter, hogy Podmaniczky Frigyes báró ellen, aki most már nem képviselő, végtárgyalási napot tüzzön ki. — Az ügyben a büntető járásbíró, mint a Pol. Ert. írja, október 17-re tüzte ki a tárgyalást. A becsületsértéssel és rágalommal vádolt ügyet Gajzágó Manó kir. tablabíró a büntető járásbíró vezetésére fogja tárgyalni.

KÜLFÖLD

Ujabb panama Olaszországban. Az a nagyszabású sikasztás, melyet Palermóban Martinek pénztáros elkövetett, palermói tudósítónk távirata szerint egy újabb olasz panama. Martinek, a ki váltókat is hamisított és mintegy 800,000 líráig károsította meg a pénztárt, birtokában van olyan okmányoknak, amelyek előkelő állású embereket, köztük több Palermo vidékéről való polgármestert, köztük több Palermo vidékéről való polgármestert kompromittálnak. Az okmányok szerint több előkelő személy nagy összegű pénzt veti kölcsön vagy ajándékként a pénztártól s a kapott összegért felajánlotta a szolgálatot Martineknek. A sikasztó pénztáros Crispi bizalmával is dicsekedett, a ki comendatorem-nevezték ki. Az újabb panama híre Olaszországban óriási felkőzpályán szereplő emberek nevét is belekeverték a dologba, mindenfelé kínos izgatottsággal várják az így további fejleményeit.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Bagatelle.

A „Debreczen” eredeti tárczaja.

Írta: Vértesi Arnold.

Selyem pamlagán, igéző pongyolában hanyagul hátradőlve tepelődött a szép fiatal asszony valamin, ami sehogys sem akart beférni negédes kis fejecskejébe.

A borongós téli nap csak gyű. világosságot ereszt be a nehéz selyemzövetű ablakfüggönyökön s ebben a homályos félvilágosságban minden oly zomorúnak, oly siváran egyhangúnak tűnik föl ma a szép asszony előtt, mindez a pompa és gazdagság, mindez a kényelem és fényűzés, a drága csecsebecsék, amelyek körülveszik, a hízog és szeretet apró ajándékai, amelyekkel szülei és férje elhalmozták.

Hidegen, bágyadtan sikklik át rajtuk pillantása. Egy sem ébreszt benne melegebb emlékeket. Csak úgy homályosan emlékszik, hogy ezt nevenadjára, amaz születésnapjára kapta, az ott a mamától van, ezzel férje kedveskedett. Amazt talán még Flaszországból hozták magukkal a nászutól.

Ah! a nászut! A mézes hetek! Mennyi boldogságot összeirnak róla a könyvekben, és aztán? Képzelés, álom. Sietség, kapkodási farasztó utazás, tele csalódásokkal. Ugy rémlik neki most, mintha az övék sem lett volna semmi egyéb. — Idegen városok, ahol semmi ismerős sincs, vendégfogadók, ahol minden kényelem hiányzik, képtárok, a melyeken ásitva végig mennek. Igazán alig emlékszik egyébre.

Választási mozgalmak Arizonában.

A z A r i z o n a - K i c k e r, ez az élénken szerkesztett amerikai ujság, a fentebbi czím alatt a következő érdekes hírt hozzon.

Arizonában is megindultak a választási mozgalmak és ha az előjelek és a választási elnökök nem csalnak, az idén rendkívül heves küzdelmekre lehet kilátásunk. Bizonyítja ezt az is, már most is véres verekedésekkel felszünk le és véres verekedésekkel kelünk föl, bárha azt is be kel vallanunk, hogy jóval többen fekszenek le, mint amennyien fölkelnek.

Az alkotmányosdi rendkívül pezseg mostanában és beláthatatlan, ki fogja Arizona városát képviselni.

A kerületnek, a melyben 8000 szavazó lélek lakik, eddig 9465 jelöltje van. Eleinte többen voltak, de néhányat már sikerült láb alól eltenni.

A jelöltek, minthogy a városban valamennyien nem fértek el, többnyire az ugynevezett Ö k ö r r é t e n táboroznak, rögtönzött sátrakban laknak és az ott rendszeresített nepeknyelvények ékeztnek.

Réggel valamennyien bejönnek a városba és egymásnak programbeszédet mondanak de ez többnyire azzal végződik, hogy zászló rudakat nyomnak egymás torkába, ami annál súlyosabb, mert az ilyen zászlóért az illetőnek még helypénzt is kell fizetnie.

Nemelyeknek megárt, ha a torkukba zászlót dugnak, ezek úgy segítenek magukon hogy rostélyos vivó-álarczban járnak. A jámborok azonban elszámítják magukat mert végre is senki sem ragaszkodik éppen a torkokhoz.

A jelöltek közül igen sokat a kanálisokba dobta másokat heringek gyanánt összepréseltek és hordókban szállították át Texasba, el néhány itt időző angol műkereskedőnek. Így Arizon város a jelöltjeiből jövedelmező kivitt szerzett magának. Ha a jelöltek száma a mostanhoz hasonló arányban fogy a választás

napján még sem lesz 5—600nál több jelöltünk úgy hogy a választók még mindig elég nagy marad.

Ebből az 500-ból is legfeljebb 50 jöhet komolyabb számításba, mint a kinek a megválasztása több, mint bizonyos.

A legtöbb kilása mindenesetre az öreg D i c k i n s o n bácsinak van, a kit város szerte a v é n d i s z n ó nev alatt ismer az intelligencia D i c k i n s o n bácsi egy izben már képviselte a kerületet, de akkor előrehaladott részegség miatt kitiltották a fehér házból.

Részegsége ma már óriási arányokat öltött, hogy az csak tiszteletet gerjeszhet mindenkinél és a kerület színe java vele tart. Tegnap tartotta meg programbeszédét, a melynel 640 hordó palinka kell el és ez alkalommal az előreláthatólag megmaradó 50 jelöltből vagy harminczat sikerült kapacitálni a vissza lépésre.

A kapacitálás válfajai igen különlegesek voltak, körülbelül tizen néhány néhai macskával hoztunk közeli érinkezésbe, majd pedig a r á n t o t t a 650 személyre nevű társasjátékot mutattuk be nekik: más szóval néhány tiszteletben megőszült tojást mázoltunk az ábrázatukhoz, természetesen sóval és borssal gazdagon fűszerezve.

Tíz újabb jelölttel az állati ruganyosságot alkalmaztuk, vagyis egyrészt orrszaruuknak vizilovának börtenekeknek vörös bőgönczöknek ausztraliai csőrös állatoknak, berugott fiabordóknak, örült czapáknak és hülye gnúk nak minősítettük őket, másrészt rendkívül nagyokat rugtunk rajtuk úgy hogy többen a taviró-sodronyok közé repültek és eltévedtek. A többivel részint a lovagiaság legbékésebb szabályai szerint végeztünk vagyis esernyőket dugtunk a gyomrukba és aztán kinyitottuk az esernyőket forró szurkot öntöttünk a nadrágzsebükbe, ébresztő órákat vágunk a fejükhöz és cséplőgépeket helyeztünk el a hasukon, részint csekket adunk nekik a patagoniai röptelenbankhoz 50, 70, 80 és 100 millió sterling erejéig.

A marhak két kézzel kaptak a csekket után, sejtelmük sem volt arról, hogy a bank

— Nem, Marianne, — felelt a férjre, attól távol vagyunk s nincs okunk felelem — csak egy kis takarekosságra van szükségünk.

A fiatal asszony nem érti. — Ha nem jutottak tönkre, hát miért nem mennek Badenba?

A férj a lelkét kiteheti a tenyerébe, a szép asszony akkor sem fogja megérteni, csak duzzog és hidegen elfordul, a mikor férje meg akarja csókolni.

Néhány napig még mindig azt reméli, hogy a férj megtér. — Hiszen lehetetlen, hogy ne teljesítse kívánságát; még eddig mindig teljesítette, — mindent, a mi csak eszébe jutott Mariannának. Hát most másképp s ez?

Félig baragosan, félig kacérokodva t-kint férjére s várja, mikor szólal meg az:

„No édes, hát legyen úgy, a hogy kívánod.”

De hiába várja s napról-napra nyugtalanabb lesz. Hát csakugyan itt akarja tartani Fülöp és nem bocsátja fürdőre? Hiszen az rettenetes volna: itthon maradni, mikor mindenki elmegy.

— Hallottad, anyám? — panaszkodik egészen fölháborodva az édes anyjának.

De ott sem talál támogatásra.

— Fülöpnek igaza van — adja válaszul az öreg asszony.

Marianne elképedve tér vissza. Hát anyja is? Hát mindenki összeesküdik ellene? A kik eddig dédelgették, a kik minden szeszélyét teljesítették, most megtagadják, a mit kíván?

Próbálja hizelgéssel:

— No ugy-e, édes Fülöp...

Hiába, így sem sikerül. Fülöp megfoghatatlan makacs ezuttal.

Az a figyelmes, gyöngéd, szolgálatra mindig kész férfi, az csak úgy homályosan jelenik meg emlékezetében. Ej Istenem, hisz azóta annyi esk történt. Hány téli szezon, hány piknik, hány bál, hány fürdőzés Osztenében, Badenban!

És az idén, hát igaz, amit Fülöp mond hogy az idén nem mennek sehová? A szép asszony még most is bámul, mintha valami hihetetlen, valami érthetetlen dolog volna. Pedig Fülöp már megmagyarázta:

— Nem tehetjük, édesem, az idén nem telik semmi fölösleges kiadásra.

A szép asszony csak bámul ezen a csodálatos beszéden:

— De mit fognak mondani rólunk?

— Semmit sem fognak mondani, próbálja megnyugtanni nejét a férj. Azt fogják, mondan, okosan tesszük. Hiszen ott a szép svábhgyi villánk: nem kell annál kellemesebb nyaralóhely. Aztán a gyerekeknek is jobb lesz így.

— A gyerekeknek?

A szép asszony nem érti, hogy miért beszél Fülöp a gyerekekről; a gyerekek mehetnek a nagyanyjokhoz, a francia kisasszony itt marad velök. De ő?

Hiszen Kéryék is elutaztak már. Matild várja. Forgóék is Badenba mennek. Az idén sokan lesznek ott az ismerősök közül, előre összebeszéltek, nagyon pompásan fognak mulatni; hát ők hogy maradhatnának el?

De a férj ragaszkodik ahhoz a mit mondott:

— Nem lehet, édes Marianne, igazán nem lehet.

A fiatal asszony tágra nyitott szemében nagy megdöbbenés tükröződik:

— Tönkre jutottunk végképp? — kérdéxi alig hallhatóan.

ezt az összeget átszámítja és pinguin-zsirban fizeti ki.

Igy Dickinson bácsinak most már összevissza csak husz komoly ellenjelöltje van. A választás napjáig azonban remélhetőleg ezekkel is elkészülünk egy vagy más módon és mi sem fogja útját állni, annak, hogy kerületünket ismét az olyannyira népszerű vén disznó képviselje.

Dickinson bácsi tiszteletére ma fáklyásmenet lesz, a mi úgy történik, hogy ellenjelöltjeit kivilágítják, vagyis részint a hajukat gyújtják meg részint égő bengáli gyufákat nyeletnek velük. Már a holnapi számunkban is szenzaciós újabb részleteket fogunk közölni a választási mozgalom hemzsegéséről.

A választások.

Az abszolút Bánffy.

Tempora mutantur.

Az 1872-iki Lónyay-féle választásokról se hitte volna senki, hogy lesz idő, mikor visszasiříják azokat, mint a tiszta választások mintaképeit. Nem, bizonyára azok sem voltak tiszta választások. De micsoda szerény és bártortalan tapogatózások voltak azok a mai telfogású művészetek képeit! Erőszakoskodni már akkor is erőszakoskodott a többség. De legalább igazán többség volt, amely erőszakoskodott, s a törvénytelen eszközök vádja egy valósággal meglevő többséget illetett. Mint hogy vesztegetni már akkor is vesztegettek. De aki a lelkeket vásárolta, maga a jelölt volt; a maga pénzével s vagyonával szerezte meg, amit a programja s egyénisége erejével megszerezni nem tudott, s törvénytelen uton jutott ahhoz a joghoz, hogy a politikai nézetét érvényesítse. Romlott idők jártak már akkor is, s ennyi nem igen vetett árnyékot a képviselő karakterére. De igenis árnyékba borította, a független s komolyan számbavehető politikai férfi tekintélyétől fosztotta meg, a kiról ki ünt, hogy a választása költségeit a pártkasszából fedezte.

A szép asszony több szót is veszg önt get reá, csak magában mormogja üretelejkkal:

— Meg fogod banni,

Ugy szeretné, ha mest valami nagy betegség érné, ha halott volna, ha kiterítve feküdnék ott, hogy hadd siratnák.

Ezt forgatja fejében sokáig s kegyetlen gyönyörűséget talál abban, hogy majd megsiratnák.

Bagyadtan dől pamlagára. Olyan apatikus tétlenségben tölti a napot, tompán, érzéketlen, szép szemével belebámulva az üres levegőbe. Nem érdekli semmi iránt.

Bejönnek a gyermekek, két kedves, fürgé leánya, öröm öket nézni. — De ma bántja a szép asszony füleit vidám zajongásuk. — Alig tekint rájuk s int a francia kisasszonyoknak:

— Vigye ki, kérem. Fejem fáj.

A kisebbik, egy négy éves, aranyos baba lábujjhegyre áll, hogy megcsókolhassa a mamáját. Ő nagysága türelmetlenül int a francia kisasszonyoknak:

— Vigye már öket, vigye már.

A férj részvevőn közeledik:

— Nagyon fáj a fejed, kedves?

A nő felelete csak egy vallomás.

Mindamellet elhívják az öreg házi-orvost. — Nem azért, mintha valam fontos-ságot tulajdonítanak az ő nagysága fejfájásának, hanem már csak egy szokásból s mert mindig jól esik az embernek, ha panaszkodhatik az orvos előtt, még ha nem beteg is.

Az öreg orvos nyugalmat rendel. —

Ha nagyon fáj ő nagyságának a feje, tessék bevenni egy kis antiprint. Vagy morfiomot.

— Gondolom, még a multkoról maradt.

Nem érzékenykedünk, nem moralizálunk — ha kívánják, szinte cinikusan, mintegy malum necessariumról emlékszünk meg az ilyesmire. De szükségünk van erre a visszapillantásra az összehasonlítás kedvéért, mert így tűnik ki legvilágosabban, mekkora utat tettünk meg a meghamisított alkotmányosságtól a pusztá, meztelen abszolutizmusig.

Mert valóban nem független ember, s politikai számba nem jöhet többé, a kit a más pénzén választottak meg.

De pártember még lehet s aki a pártkassza lekötöztette, még mindig csak egy programnak adta el magát. Am ma már nem is a pártkassza fizet, hanem a Bánffy kasszája; a hivatalos visszaélések s a példátlan vesztegetések után nem egy többség hosszabbítja meg törvénytelen utakon a hatalmat, hanem egyetlen egy embertől, a miniszterelnöktől függő, rabszolgák tábora verődik itt össze. A szabadelvű párt vezéreit megtizedelik, elcsöndesítik, kizárják vagy díszesen eltemetik, a szabadelvű párt megszűnt s a helyét a Bánffy pártja foglalta el.

De megszűnt — nemcsak a párt — hanem a kormány is. Hogy megint a régi választásokhoz térjünk vissza: törvény és józan ész szerint a választás, tulnyomó közigazgatási természetét fogva, a belügyminiszter hatáskörébe, rendelkezése s felelőssége alá tartozik.

Alkotmányos fölfogás szerint minden szakminiszter ur a maga hatáskörében, — mivel ő felel erre, ő intézkedhet is benne; a miniszterelnök csak az általános irányért felelős és így csak általános direktívákat adhat.

Aki miniszterelnök, mint Tisza Kálmán e fölfogást megakartta kerülni, úgy segített magán, hogy maga vállalta el a belügyminiszteri tárcza hatáskörét s így felelősséget is. De mihelyt, komoly idők beálltával a szabadelvű párt erejének s kötelességeinek tudatára ébredt, még Tisza Kálmán is kénytelen volt a belügyminiszterséget ott hagyni, s egy független s önálló gondolkodású férfival betölteni.

Ma a kilencz kis pása közül a miniszterelnök a főpasa, s a kik anyyi igazságtalanságot követnek el, maguk kénytelenek el-
tűnői a legnagyobb igazságtalanságot sőt méltatlanságot: azt, hogy míg a felelősség csor-
bitatlan az ő vállukat nyomja, a szaktárczájuk legfőbb ügyeit a miniszterelnök ragadja magához. A miniszterelnök csinálja a kiegye-
zést, a miniszterelnök vezeti a választásokat, a miniszterelnök vezeti a rendőri ügyeket s a miniszterelnök rendelkezik a nemzetiségi dolgokban.

Menjünk tovább.

A törvénymagyarázatok napjait éljük, s a volt szabadelvű, most Bánffy-pártnak egyik főkorifeusa, a hazafias kvótabizottságnak is volt tagja, kifejtette az ő erdélyi választói előtt, hogy mi a kvótát nem Bécsnek fizetjük, hanem — a hadseregnek. Nesze neked Falk és Széll Kálmán! De nesze neked is, Lueger és Badeni és tutti quanti a kik mind az osztráknak követeltek a magasabb kvótát!

Hogy ez a hadsereg nem közös hadsereg, hanem osztrák, hogy e hadsereg kiadásait nem közös zsebek vágják zsebre, az nem változtat e felfogás luminózus voltán, a mély mögött méltán sejtjük a Bánffy báró fölfogását.

A Bánffy báró fölfogása szerint tehát a magasabb kvóta a hadsereg harcalképességéhez szükséges, és ezért, noha az alkotmány szelleme szerint a kvóta csak a tényleges erőviszonyok arányának kifejezője lehet, ő fölemeli a kvótát. — Mindezekből a konkluzió:

Magyarország képvisellete: a Bánffy báró alkalmazottai.

Magyarország kormánya: a Bánffy báró hivatainokai.

Magyarország alkotmánya: a báró Bánffy akarata. A meghamisított alkotmányosságtól eljutottunk ime a teljes abszolutizmusig. Csak egy különbséggel s ehhez volna egy őszinte szavunk.

Tudunkkal Magyarországnak van már uralkodója, még pedig elég jó családból való, elég tapasztalattal rendelkező, s a mesterségét, az egész világ tanúsága szerint, elég jól értő. Valóban nem látjuk át, mi szüksége van mellette még egy uralkodóra, s ha már ez a

Elég volna két embert is, hármát is örökre elaltatni.

Egy gondolata támad, amely gyorsan elfoglalja üres kis fejét. — Örökre elaludni, mily jó volna az. Nem bosszantaná többé senki. És Fülöp jajgathatna akkor, már késő volna. Hozhatna azután virágot a ravatalára, ígérhetne már eget-földet, többé föl nem támasztaná.

Daczosan hátraveti fejét az asszonyka és összeszedi a morfiomos dobozokat. Ugy, ez lesz a legjobb. Szeme kihívón villog. Csak azért is megteszi.

A szobalánynak azt mondja, hogy lefekszik, pihenni akar, ne zavarja senki. Czukrot es egy pohár vizet hozat, azután bezárja hálszobájá ajtaját.

— Mamácskám, — zörget a nagyobbik a leánykak közül.

Valamit akarna kérdezni a mamájától de az nem felel.

A francia kisasszony elvonja a kis leányt az ajtóól. Ő nagysága nem szereti ha háborgatják.

Nem, valóban nem szereti, főképp most amikor így el van foglalva. Egy pillanattig ugyan haboz, ne nyissa-e ki az ajtót, ne bucsuzzék-e el a gyermekektől. De nem. Minek? Jobb így.

Irjon a férjének egy pár bucsusort? Eh mirevaló volna? Igazán nem érdemli meg Fülöp, hogy ő azzal farszassa magát.

S bucsu nélkül, könnyedén eldobja az életet, mint ahogy eldobna egy kopott szalagot, amelyben már nem talál gyönyörűséget, vagy egy viselt kalapot, amelynek már nem tetszik a formája.

A szép asszony nem tudja.

— Hat irok újra, szólt az orvos. — De csak egy port tessék bevenni. Azt is ketté osztva. Előbb az egyik felét, s ha nem mulna a fejfájás, félóra múlva a másik felét. Semmi esetre nem többet. A többit tessék eltenni máskorra.

A szép asszony fejével bölint, hogy megértette. De mikor elhózzák a porokat egy egész nagy dobozzal, mert hiszen a gyógyszereseknek is csak élni kell valamiből, föl sem bontja a dobozt, csak bedobja az íróasztalkája fiókjába a többihez. Ah, egésze más orvosság kellene az ő fejfájására!

Szórakoztón veszi kezébe a divatlapot amely épp most érkezett. Milyen szép fürdői toalettek vannak benne! De neki már mindegy. Efordítja szemét s bagyadtan leejti kezéből a lapot.

Levelek is érkeztek: Matildtól Badenből, Hermintől Ostendéből. De nem olvassa végig, csak éppén átfut egy pillantással a sorokon. Minek olvasná? Ugyis tudja. Jól mulatnak, várják.

Idegesen dobbant kis lábával. Hát csakugyan nem mehet? Ugy érzi, mintha egész szívét alarasztaná a keserűség. Az elkényeztetett asszonyka ingerülten harapdálja akait s letépi, szétszaggatja a csipkét hálóköntöse ujjairól.

Börtön neki e pilanatban ez az egész ház, gazdag berendezésével, minden kényelmével, a szerető férjével, a gyermekekkel. Szabadulni szeretne, itt hagyni mindent. Hadd sirjanak utána. Igen, igen azt szeretné.

Most már igazán úgy érzi, mintha fajna a feje. Zugnak a fülei s itt a halántékán hasogatja. Beveszi a port, amit a doktor mondott. Kihuzza az íróasztal fiókját. Mennyi morfiom!

szegény nemzet a maga kis alkotmányán meg nem állhat; ha okvetetlen szüksége van arra hogy egy egyéniségre ruhazza a maga teljes hatalmát: ez az egy egyéniség miért ne legyen maga a király?

Megbocsásson Bánffy báró, de mi ő felségét sokkal régebben ismerjük, mint ő excellenciáját, s közel félszázados kormánya mégis több bizalommal tölt el bennünket, mint a nemes báró meteorszerű szereplése. Ha ő felsége a király azt tartja, hogy a monarkia, a dinasztia, a hadsereg és Magyarország sorsa, rendje, békéje és erősödése alkotmányos uton lehetetlen; ha ő maga érzi, hogy ezek javára az alkotmányt meg kellene kerülni: a magyar nemzet az ilyen kerülgetés helyett inkább tűrné a nyílt és tiszta abszolútizmust és némán hajolna meg a fejedelem kimondott akarata előtt.

A világtörténelem viharaiiban megedzett kitünő politikusnak, tapasztalt kormányzóknak és első gentleman-nek a kezében nyugodtabban látnók a sorsunkat, mint az alkotmány szemfényvesztői markában, — s az ő annyiszor bebizonyított nemes jóindulatában, nemzetünk iránt való szeretetében, államiságunk iránt való érzésében s rendületlen hűségében több a bizodalunk, mint a hatalom maniakusaiban.

Inkább vagyunk a király katonái, mint a Bánffy cselédei. (M. H.)

Tiszta-Lökőn a függ. Kossuth-párt jelöltje: ifj. Krudy Gyula.

Hajdúszoboszlón (Polónyi Géza ellen a Kossuth-párti Szívós Bélát léptették föl).

Czegléd városát nagy szegény fenyegeti. Községi képviselő akarnak a nyakába sözni. A múlt hét végén valami küldöttségféle járt itt Budapesten, — mint biztos forrásból halljuk, — kormányparti jelölt után házalt. Csegléd város polgársága legyen tehát része, s az ilyen olv-áru mozgalmat fojtassa el csirájában.

Kossuth Ferencz megfenyegetése.

A »Nagyvárada«-ból vesszük át a következő sorokat:

»A legszomorubb választás színhelye Székelyhid lesz, ott hol ellenzék harcol az ellenzékkel szemben. Fáy András és Kiss Albert pártja erősen néznek egymással farkasszemet, és hogy az eszközökben nem igen válogatós a Fáy-párt annak sajnos bizonyítéka az, hogy még Kossuth Ferenczet is megfenyegetik azért, mert ő a Kiss Albert jelöltségét támogatja. Erőli különben a »Kossuth hírlapja« legujabb számában következőket írja:

A h a r e z m o d o r. Az öklőjgkorszakában megtette hatását, némely helyen az erőszak. Ma már csak a nézet az ember az ilyesmin. Éppen a komikus oktatás miatt említjük fel az alábbiakat. Noszlop Gyula ur, (Fáy András apósa) a hosszupalyi kerületet képviselte az országgyűlésen, hetekkel ezelőtt levelet intézett a függetlenségi Kossuth-párt egyik elnökehez, melyben az illetőt barátilag felkéri hogy figyelmeztesse Kossuth Ferenczet, miként nem lesz neki tanácsos K i s s A l b e r t támogatására a székelyhidi kerületbe, elmenni mert ott esetleg inzultusoknak lehet kitéve. — Magától értetődik, — hogy, a mint Kossuth Ferencz egészségi állapota engedí rögtön elmegy a székelyhidi kerületbe. Elmegy, nem csak azért, mert Kiss Albert a párt egyik legkiprobáltabb legpuritánabb és kiválóbb tagja, hanem azért is, hogy szemébe nézzen azoknak a magyar embereknek, a kik minden igaz ok nélkül akarják Kossuth Lajos fiát inzultálni.

Diószeghy Sámuel emléke.

Debreczen, okt. 14.

III.

Hogy Diószeghy Sámuel emlékének szentelt alkalmi soraim lehetőleg tel-

jesek legyenek, addig is, mig, a mint hiszem, kimerítő életrajzírója akad annak a férfinak a kire igazán ráillik a költő mondása, hogy:

»Szabadság a nagy ember,
Száz évben terem egyszer«.

itt közlöm még azon részletes és sok tekintetben érdekes följegyzést, a mely Diószeghy Sámuel elhunytáról és érdemeiről, egyházunk Halottas Anyakönyvében, 1813. aug. 14-ikéről bejegyezve van s a melyből élete egyéb körülményein kívül megtudjuk azt is, hogy a nagy férfiú Németh-t-utczában hunyt el, mint nt. Balogh Ferencz tisztelt barátomtól a debreczeni ref. egyház multjának is e mély bávárlójától hallottam, egy akkori presbyteri jegyzőkönyv tanúsága szerint nagy. Kiss Albert urnak mostani lakásán.

Azok a jelentéktelen kérdések, a melyek Diószeghy családjának előbbi elnevezésére és származására vonatkozólag felvethetők s a melyek szerint Diószeghy édesatyja: Diószeghy Pál, a Diószeghy elnevezést csak később vette fel a Kantórcsai név helyett, mind könnyen elintézhetők lesznek a részletek és az apróságok kedvéért.

Most záradékol, hadd áltjon itt az érdekes anyakönyvi bejegyzés:

Német u. Ezen venerabilis Tiszán tul lévő Superintendentiánk ösöd felesztendeig volt, nagyérdemű Generális Notáriussa, a Debreczeni T. Egyházi vidék ugyanannyi ideig volt Fárhadhatatlan Esperessje, — a Debreczeni Ref. Ekklesiának 10 esztendeig volt Hűségés Lelki Pásztor, Hazánk egyik Tudóssa, Fő Tiszteletű Diószegi Sámuel ur megholt szárazbetegségben, — hasnos életének 55-ik esztendejében, es mindenjöknek méltó szomorúságak között gyszós halotti pompával eltemettetett. A templomban szobozzlói Predikátor, es ezen egyházi vidék egyik nagy érdemű Assessora Tiszt: Tudós Németi István ur predikáltott fellette. Halottbeszédet tartott pedig, a megholtnak érdemeihez képest, Tiszt. Tudós Tassy Sándor ur a ns. Debreczeni collégiumban közönséges Historiát, görög, es Deakekesem szóllás Tanító Professor Eptaphiuma melyet Tiszteletes Tudós Buda. Ezsaiás ur, a Theologiának es Ecctica-Historiának a Debreczeni Ref. ns. Collégiumbani Professora, készített, itt következők

A halandóság adóját —
mint por e porban tette le.
Néhai nagy tiszteletű —
Diószegi Samuel ur!

a ki születése helyenn Debreczenbenn N. Diószegi Pál es Szappanos Erzsébet —
Jó szüleitől

mint Istennek Szenteltett Samuel —
a tanulást gyenge korában kezdte, —
ifjai idejében végezte, —
a Göttingai Academiában pedig, —
nagyobb tökéletességre vitte;
es ekképpen elkészülvénn
az urnak Hazában,

Nánáson 4 esztendeig —
H-Böszörményben 10-ig
Debreczenben ugyan annyi ideig,
nagy hűséggel, szorgalmatossággal,
pontos ékesen szóllással, jó példaadással
forgolódott;

Egyszermind ez utolsó helyenn —
utóbbi, ötödfél esztendejében
Esperessi, es Generális Notarusi Hivatal
közhazsonnal viselven. —

Mint valóságos Tudós
a bizonyos Igazságokat
azoknak, függését, es egybekötöttését
a természet titkait,
a Fűveknek, fáknak, plántáknak
nemét, tulajdonságait, erejét, —
az égi es földi testeknek
mivoltát helyheztetését, mennyiségét,

fárhadhatatlanul vizsgálta;
mint Theológus, mindazok t.
melyeknek esméretére,
vizsgálódási által jutott;
a keresztyén vallás méltóságának
megesmeretetésére fordította; —
mint Iró, tiszta gondolkodásának
Kellemetes írása módjának
felemelkedett elmékedésinek
remekjeit adta. —

Mint Férj, mint Atya, mint Atyafi, mint Barát, —
hűségét, gondosságát, szeretét igaz szívét, —
mindaddig az ideig megbizonyította,
mig nem Augustus 2-ik napján, 1813ban —
valamint tsendesen élt,
ugy tsendesen elnyugodott.
Keserűségre hivatott kedves Feleségének,
nemes Fazekas Mária asszonynak,
Szeretett gyermekeinek,
Juliánának, Sámuelnek,
Susánnának, Ersébetnek
S minden szerelmesinek, rokoninak,
barátinak

es egyben hagyván vigasztalást,
hogy, bár elvétetett,
él ő ott fenn, de él es élni fog
itt alatt is, mindazoknál,
kik a tudományt. virtust, es
Érdemet beitsülni tudják.

Mitrovics Gyula.

A teguapi lapunkban megjelent II. közleménybe több értelemzavaró sajtóhiba esuzott be, melyet az illusztris szerzőtől való legmélyebb bocsánatkérésünk kifejezése mellett ezennel helyreigazítunk a következőkben:

A 6. lap 1. hasáb 2. bekezdésének utolsó soraiban »élet után es van szedve, »é l e t e u t o l s ó « olvasandó.

Ugyanezen hasáb utolsó bekezdésének alulról 7-ik sorában »hordodfél« van szedve »hatodfél« helyett. Továbbá a II. hasáb 1 bek 3. sorában »mint« h. olv. »imént.« A 2. bek. 3 sor »bar« h. olv. »már.« U. e. bekezdés 10. sor »honi« h. olv. h á z i, 11. sor »irály« h. olv. »i r á n y a.« A 4 bek. 3. sor. »pap-ságának« h. olv. »k é p e s s é g é n e k.« A 6. bekezdés alulról 3 sor. »érdemesebb« h. olvasandó »ö r ö m e s t e b b.« — u. e. bekezdés utolsó sor »nem« — törlendő.

Azán a III. hasáb 2. bek. 5 sor »szinten« után beszurandá: »s z e l l e m i « U. e. bek. al. 4 sor »daj« h. olv. »h á j« 3 bek al. 2 sor. »inokacionális« h. olv. »invokácziionális.«

Ujdonságok.

* **Kinevezések.** Ö Felsége a király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Udvarhelyi Dezsó es Nagy Kélmán joggyakornokokat a debreczeni kir. törvényszékhez aljegyzökké nevezte ki.

* **Presbiteri közgyűlés.** Az ev ref. presbiteriumának tegnapi hirdett közgyűlése a tagok részvétlensége miatt nem volt megtartható. Az elmaradt közgyűlést pénteken délután 3 órakor fogják megtartani, mikor is a közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz. Lapunk utján is felhívja az elnökség a presbiteri tagokat, hogy a közgyűlésre minél nagyobb számban jöjjenek össze, tekintettel a sürgős elintéztést kívánó fontos tárgyakra.

* **A választási elnökök es jegyzők eskületele.** A Debreczen sz. kir. város központi választmánya által a városunkban megejtendő választások vezetésére megválasztott választási elnökök, helyetteseik, jegyzők es ezek helyettesei a törvény értelmében tudvalevőleg esküt tartoznak letenni, hogy a választásokat törvényesen vezetik. — Azok, kiket a központi választmány a város három kerületében ilyenekül megválasztott, s kiknek nevét már lapunkban közöltük ma délután 4 órakor tették le a városháza nagyter mében

Kortesevilág dalokban.

— Alkotmányos poezis. —

Változnak az idők, az emberek is az idővel.

Mi más volt a kortes világ képe még csak pár évtizeddel ezelőtt, a mikor a régi idők zajos restaurációi elevenedtek meg a követ-választásokon.

Folyt a bor, zugott az éljen, harsogott a jelölt nevét dicsőítő s az ellenjelöltet gunyoló kortes nóta. Azok a nép ajkán született dalok gyujtottak, lelkesítettek, gyakran jobban, mint egy tüzes programbeszéd, elannyira, hogy a választások esélyére nagyfentosságu tényező volt, hogy melyik pártnak volt ügyesebb, sikerültebb kortesnótája.

Ma? Nem foly a bor: kiporcziózzák a gulyást, a bort és szivart; meg van szabva a szavazók számára a kompetencia.

A voksoknak bőrzei árfolyama van, száll, esik, a szerint, a mint a szavazatok aránya hozza magával.

Ilyen sivar kortes világban kinek volna kedve dalolni. Ha bor nem foly mint tenger, hogy áradna túl a kedv, hogy harsogának a nóta. Ha a pénz beszél, a nóta hallgat.

Ma csak gyártják a kortes dalokat, a melyeket aztán a választó polgárok a kompetenzialis fél litri mellett nincs kedve harsányan zengedezni.

Természetesen, hogy a poétai vénáju korteseket sincs a mi ambicionálja: a gyártott kortesnótákban keves az eredetiség. A régi nótaiból meg-megesendül bennök egy-egy hang: a L a s z l ó r a ekekben is z á s z l ó a rim, vagy megfordítva: a dallama mindnek az a mi annak a halhatatlan és igaz magyar érzésből fakadt dalnak, hogy:

Kossuth Lajos azt izente...
azért még sem a régi egyik se.

Ezekből a nem dalolt, csak a kortesek által gyártott és kolportált nótaiból kaptunk egy bokretára valót néhány választókerületből, Nagyváradon így dalolnak a 48-asok:

Kit ránk tolt az osztrák armány,
Nem kell nekünk Tisza Kálmán,
Azért osztrák generális,
Hogy már egyszer retirál is,
Éljen a haza!

Negyvennyolczas a mi nevünk,
Negyvennyolczból nem engedünk,
A voksoknak nincsen ára
Szavazzunk csak Barabásra,
Éljen a haza!

A nagyváradi nemzetipárt is kirukkol egy strófavál:

Ha most még a pártunk kicsi,
Majd megnöveli azt Zichy,
Lesz Váradon nemzetipárt,
Megbuktatja a vén Tiszát.
Nagyszalontán a függetlenségi párt Balogh Lászlót így nótázza meg:

Loboghat itt bármi zászló,
Követünk lesz Balogh László,
Az az elve mi Kossuthnak,
Nem allunk be mameluknak.
Éljen a haza!

Nincs voks Lovassy Andorra,
Nem szavaz rá Nagyszalonta,
Hadd szerkessze az ujságot,
Dicsérje a Tisza-pártot,
Vesszen Lovassy!

Berettyó-Ujfaluban így nótázik a függetlenségi poéta:

Ehull őszzel már a szunyog,
Mamelukok hát mit zugtok?
Éljen Kossuth! Éljen Pappszász!
A többségünk lesz vagy hatszáz.
Éljen a haza!

Kiss Albert mellett Székelyhidon így lüntet a kortesnóta:

Fáy András elve agrár,
A pártja meg beteg agár,
Nem fog az itt soha nyulat
Csak szimatolja az utat.
Éljen 48!

Fáy urnak nincsen pártja;
Az apósa protegálja;
Nincs is neki más érdeme,
Csak hogy a Noszlopy veje.
Éljen Kiss Albert!

Leikesen hangzik a bihari 48-asok kortes dala, a melyre még nem adott hangot a Bánffy-patentós költő:

Jöhet ezer felől vihar,
Rendületlen megáll Bihar.
Nem hódít itt Tisza zászló
Nem kell nekünk Tisza László
Éljen a haza!
Függetlenség a jelszavunk
Rigó Ferenczre szavazunk.
Jöjjön: a ki bukni akar
Rigóé itt a dadal
Éljen a haza!

Bánffy és a lóerő.

— Saját leleplezőnkől. —

Hogy Bánffy Dezső báró Magyarország miniszterelnöke, mint kérdeli el magának a jövő országgyűlést ezt évenként illusztrálja a legelőkelőbb kormányparti körökből vett értesüléseink.

Eddig azt hitte mindenki, hogy Bánffy csupán engedelmes többséget akar a mely meg szavazzon neki mindent vakon. Most azonban olyan világos mint a nap, hogy Bánffy még emberszámba se veszi pártjának tagjait.

Bánffy ugyanis, a kitől olyan nehéz az ország színe előtt bármely kérdésben nyilatkozatokat kicsikarni, egynémelyik párthive előtt nagyon is közlékeny. Így alig van titka belső komornyikja, Nagy János előtt, a ki egykor megyehajdu volt Dobokan, most pedig a miniszterelnöki palota parancsnoka. Így viszi föl Isten néha az emberek dolgát. Főispánból lesz miniszterelnök, megyehajduból komornyik.

Nos tehát, Nagy János (a kit Bánffy, hogy a német nyelvben gyakorolja magát, Johannak szólít habár egy kukkot se tud németül) többet tud a quótáról, kiegyezésekről választásokról, mint az egész ország. Különösen mióta elkezdődtek a választási mozgalmak, Bánffy sokszor elmagyaráz ueki olyan dolgokat, a melyeket még Papp Géza előtt is titkolt, pedig Bácsben tudják Papp Gézáról, hogy Bánffy, ha majd egyszer mégis megbukik, őt fogja ajánlani utódjául. A fiúka nagyon átlátszó Bánffy nem akarja, hogy

nálánál nagyobb állam férfiú kerüljön útána a miniszterelnöki székre. Ezt pedig csak úgy érheti el, ha utódja Papp Géza lesz.

De hogy a lóerőkre térjünk mindenki természetesen fogja tartani, hogy Bánffynak már hetek óta minden gondolata a választás. Valami tíz nap előtt, mikor még együtt volt az országgyűlés, és Bánffy ülésre ment, a következő rejtelmes szavakat mondta Nagy Jánosnak, a ki fölsegítette a kabátját:

— No Johann a jövő országgyűlésen háromszázötven lóerővel fogok dolgozni.

Ezzel, elment ott hagyva Nagy Jánost, hogy törje az eszét e szavak értelme fölött Nagy János pedig azt gondolta magában miután egyideig hasztalan óprenkedett, hogy a gazdája valami nagy dolgot mondhat azért nem érti.

Másnap megint így szólt Bánffy Nagy János előtt:

— No Johann, még háromszázötvennél is több lóerőm lesz.

Nagy János újra nem értette meg gazdáját és nem értette meg a következő napokon sem, a melyeken Bánffy lóerői 320 és 360 közt variáltak.

Tegnap azután, mikor Magyarország miniszterelnöke már hetedszer előhozta Nagy János előtt a lóerőket, a komornyik bátorságot vett magának kérdést tenni:

— Kegyelmes ur, mi a ménküt méltóztatik érteni az alatt, hogy lóerőkkel fog dolgozni az új országgyűlésen? Mert azt már hallottam, hogy valakinek marha ereje van, nekem is volt még husz év előtt, de lóerője miképen lehet egy embernek?

Bánffy megeresztett egyet az ő furfangos mosolygásai közül.

— Kedves Johann, — így szólt aztán, megveregetve Nagy János vállait — azonnal válaszolok az interpellációdra. A hány kerületben győz az igazi szabadelvűség, vagyis a hány liberális képviselő kerül be a Háza, annyi lóerő fog állani rendelkezésemre, hogy tovább hajthassam az állam gépezetét, természetesen lesz olaj elég a gépezet kenésére Nos verstandevu?

— Érttem, érttem, kegyelmes uram.
— No ha érted, a legközelebbi választásnál te is lehetsz — egy lóerő.

És Bánffy tovább mosolygott furfangosan.

Zónafi.

Utolsó rózsák.

— Hangulat. —

Ősz van; de nem szomorú, — nem kietlen.

Mosolygó kék ég, pirosló, sárguló levelek, sőt itt-ott egy nyiló rózsaszál is intege felénk, amely oly édes, erős illatot lehel, hogy szinte elbódítja az embert. Olyan ez, mint a haldoklónak utolsó mosolya, aki ezzel akarja megkönnyíteni azok bucsuját, akiket szeret. Az utolsó virágok gyakran a legszebbek, az utolsó szerelem is sokszor a legerősebb.

A virág alszik, álmodik, újra nyílik; a természetben minden ismétlődik, minden.

Egy rózsza helyett száz más fakad, ha jön a tavasz; mindazt, amit ez anyaföld ad, ha az örök törvény el is rabolja tőlünk egy időre, visszaadja újból, még szebben, még gazdagabban.

Női felöltő
raktár.

Női kalap
raktár.

Emerich Arnoldné.

Bátorkodom a n. é. női közönség szives tudomására hozni, hogy

az őszi és téli idényre

a legújabb divatu

női confectiók

és

női kalapokban

igen dúz választék van raktáron és ama kellemes helyzetben vagyok, hogy azokat

bámulatos olcsó árban

árusítom el.

Tisztelettel

Emerich Arnoldné

Kossuth-utca, városhaza épület.

Az 1895. évi caroi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúszos bántalmait, u. m. köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, — amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog és fejfájást

5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: **Török József** ur gyógyszerárában király-utca 12. és **dr. Egger A.** ur gyógyszerárában vaczi-körút 17. sz. Ugyiszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél

S-A-Ujhely 65. szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Ugyiszintén: Debreczenben **Rot-schnek V. Jenő** és **Tóth Béla** urak gyógyszeráráiban.

KÖHÖGÉS,
rekedtség és elnyájkasodásnál
a torok és légzési szervek
MINDEN ZAVARAINAL
melegen ajánljuk

E G G E R

kitűnő hatásu

mellpasztilláit.

Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban, minden gyógyszerárban és nevezetesebb gyógy-fűszerüzletben.

Fő és szétküldési raktár

EGGER A. és FIAI

Nádor-gyógyszertára
BUDAPEST, Váci-körút 17.

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

mindenfélé

ügyvédi, bírósági és végrehajtói

nyomatványok

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 iv	Árverési jegyzőkönyv	70 k
100 „	200 pld Árverési hirdetmény	70
100 „	200 „ Rendelvény	70
100 „	Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	70
100 „	Kielégítési végrehajtási jegyzőkönyv	70
100 „	200 pld Nem szorgalmazás	70
100 „	400 „ Kézbesítési iv	70
100 „	200 „ Igény felhívás	70
100 „	Végrehajtási jegyzőkönyv	70
100 „	200 pld Értesítvény hasznóbérlétről	70
100 „	200 „ Értesítvény	70

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni, hogy több nagyobb

alkalmi bevásárlás

folytán azon helyzetben vagyok, hogy az alant felsorolt árukat a következő

hallatlan olcsó

árakon árusítom el:

	krtól	krtól	
Jó mosó vellek minden színben	14	Posztó kendő szegett minden színben	36
Női ruhaszövetek	14	Dupla széles téli szövet	20
Szántartó kartonok	12	Vasait Pique ing	80
Flanell fejkendők	22	Kaschmir kendő	32
Selyem fejkendők	60	Fekete ternó	30
Posztó fejkendők rojttal minden színben	36		

Továbbá női és férfi alsó ingek, paplanok, szőnyegek, vásznak, harisnyák, haraszt és posztó nagykendők bámulatos olcsó árakon.

Tisztelettel

KISS LAJOS.

Tisza-palota.

Tekintettel a közeledő vetési idényre — van szerencsénk ajánlani szavatolt tisztaságu

(a csehországi Thomasművekből eredő)

a legmagasabb díjakkal kitüntetett **Thomasfoszfátlisztet**

szavatolt 15–20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 80–100% porfinomsággal

Felülmulhatatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatásu az összes gabnaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav tartalomért szavatosságot vállalunk, netán hiányzó mennyiséget megtérítünk — Árjantatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

a csehországi Thomasművek eladási irodájának vezérképviselője

a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos Budapest, Erzsébet-körút 34. szám.